

Brüssel, 12.4.2018
SWD(2018) 93 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Algatus, milles käsitletakse toiduainete tarneahela parandamist (ebaausad kaubandustavad)

Lisatud dokumendile:

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,
milles käsitletakse toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid

{COM(2018) 173 final} - {SWD(2018) 91 final} - {SWD(2018) 92 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhinnang algatuse kohta, milles käsitletakse toiduainete tarneahela parandamist – ebaausad kaubandustavad
A. Vajadus meetmete järele
Milles seisneb probleem ja miks on see probleemiks ELi tasandil?
Ettevõtjate läbirääkimispositsioon toiduainete tarneahelas on erinev; nõrgemad osalised (nt põllumajandustootjad) on ebaausate kaubandustavade ohvrid. Ebaausaid kaubandustavasid käsitlev kord on riigiti erinev ja liikmesriikide vaheline koordineerimine vähene. Seetõttu ei ole mõne liikmesriigi ettevõtjad piisavalt kaitstud, mis toob kaasa erinevad äritingimused liikmesriikides ja tekitab piiriülese kaubanduses kindlusetust.
Mida soovitakse saavutada?
Ebaausate kaubandustavade suhtes võetavad meetmed aitavad luua võrdsed tingimused ettevõtjatele ja võimaldavad ebaausate kaubandustavade kokku puutuvatel ettevõtjatel saada tõhusat õiguskaitsset; see aitab saavutada ÜPP eesmärke, mis on seotud põllumajandusega tegelevatele inimestele rahuldava elatustaseme tagamisega, nõrgemate ettevõtjate suurema toimetulekuvõimega ja toiduainete tarneahela parema toimimisega.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiarsus)?
ELi meetmetega tagatakse ühine miinimumraamistik, parandatakse ebaausate kaubandustavade vastast kaitsset ja vähendatakse nende mõju toiduainete tarneahelas. Samuti aitavad ELi meetmed tagada põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa rahuldava elatustaseme (ELi toimimise lepingu artikkel 39) ning koordineerimise ja parimate tavade vahetamise liikmesriikide vahel; ilma ELi meetmeteta oleks see keeruline.
B. Lahendused
Millised on eesmärkide saavutamise eri võimalused? Kas on olemas eelistatud variant?
Variandid on jaotatud ühtlustamise taseme, ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate keeldude kohaldamisala, hõlmatud toodete, hõlmatud ettevõtjate, eeskirjade jõustamise ja liikmesriikide vahelise koordineerimise alusel. Eelistatud variant: ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate eeskirjade osaline ühtlustamine, põllumajandustoodete ja töödeldud toodete hõlmamine, VKEde kaitsmine, eeskirjade jõustamise miinimumnõuded ja jõustamismehhanism ELi tasandil.
Mis seisukohal on eri sidusrühmad? Kes millist varianti toetab?
Enamik sidusrühmadest, kes avalikus konsultatsioonis osalesid, toetab kindlalt ELi meetmeid, sh eeskirjade jõustamist käsitlevaid meetmeid. (Suured) jaemüüjad ei nõustu väitega, et ebaausad kaubandustavad on laialt levinud, ja on ELi meetmete vastu.
C. Eelistatud poliitikavariandi mõju
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?
Väikeettevõtjad on tänu ebaausaid kaubandustavasid käsitlevale õigusaktile kaitstud ja see suurendab nende tõhusust. See peaks avaldama ühiskonnale positiivset sotsiaalset ja majanduslikku mõju.
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?
Nõuete täitmiseks seotud kulud ettevõtete jaoks eeldatavalt ei kasva. Sotsiaalne ja keskkonnamõju on eelduste kohaselt neutraalne või isegi positiivne; kulud võivad tekkida riikide ametiasutuste jaoks (vt allpool).

Milline on mõju VKEdele ja konkurentsivõimele?

VKEed oleksid paremini kaitstud ja üldine konkurentsivõime peaks suurenema.

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Enamikus liikmesriikides on juba kehtestatud ebaausaid kaubandustavasid käsitlevad eeskirjad; nendes riikides on halduskulud väiksed. Ülejäänud liikmesriikide jaoks oleksid kulud veidi suuremad, kuid nende liikmesriikide kogemus, kus ebaausaid kaubandustavasid käsitlevad õigusaktid on olemas, näitab, et rakendamise seotud kulud on üldiselt väiksed ja et need saab katta olemasolevate struktuuride raames.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Hõlmatud saavad olema ka kolmandate riikide tarnijad.

Proportsionaalsus?

Hõlmatud on ainult VKEd, kõige kahjulikumad ebaausad kaubandustavad ning valdkonnad, kus liikmesriigid ei suuda ise eesmärged saavutada. Eeldatavad kulud on minimaalsed. Liikmesriigid võivad säilitada oma korra ja luua õigusnorme, mis lähevad kõnealuse poliitika kohaldamisalast kaugemale.

D. Järeelmeetmed**Millal poliitika läbi vaadatakse?**

Poliitikat jälgib liikmesriikide aruannete põhjal igal aastal ajutine eksperdirühm. Täielik läbivaatamine toimub nelja aasta pärast.